Doğan Kardeş

SAYI 29 20 TEMMUZ 1970 75 KURUŞ

1970 BÜYÜK ŞİİR YARIŞMASI

(Açıklama 27. sayfada)

KUMSALDA PİKNİK

ŞEYTAN ÇEKİCİ Pen

BÜYÜK RESİM YARIŞMASI

Geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da yaz aylarında Doğan Kardeş yarışmalar düzenlemeyi planladı. Bunlardan ilki «Büyük Resim Yarışması» dır.

8 ile 14 yaşları arasında bulunan kardeşlerin katılabileceği «Büyük Resim Yarışması»nın şartları şunlardır:

1) Resimler suluboya ile 21×31 sm. boyutundaki resim kâğıdına yapılacaktır. Suluboya olmayan resimler yarışmadan çıkarılır.

2) Konu: «UZAY ÇAĞI» DIR. Ancak yarışmacılar yaptıkları resimlerin açıklamasını kısaca yazacaklardır.

3) Yarışmacılar, yaptıkları resmin arkasına, adlarını, soyadlarını, yaşlarını (doğum tarihlerini), okullarını ve ev adreslerini yazacaklar; bir fotoğraflarıyla birlikte yarışmanın bitim tarihi olan 15 eylül 1970 salı günü akşamına kadar (DOĞAN KARDEŞ «Büyük Resim Yarışması» P.K. 1146 - İSTANBUL) adresine postalayacaklardır.

4) Gönderilecek resimlerin başka hiç bir yarışmaya katılmamış olması gerekmektedir.

5) Şartları uygun olmayan resimler yarışmaya katılamaz.

6) Yarışmaya gönderilen resimler geri verilmez.

GELECEK HAFTA: YENİ MACERA – BÜYÜK CEZA!

SÜPER 3

VENÜS'E YOLCULUK

Venüs'ten radyo ile alınan insan sesleri üzerine bu gezegene bir araştırma ekibi yollanmasına karar verilir. Ekibi meydana getiren Cakcak, Saçak ve Yumurcak bir haftalık eğitime tabi tutulurlar...

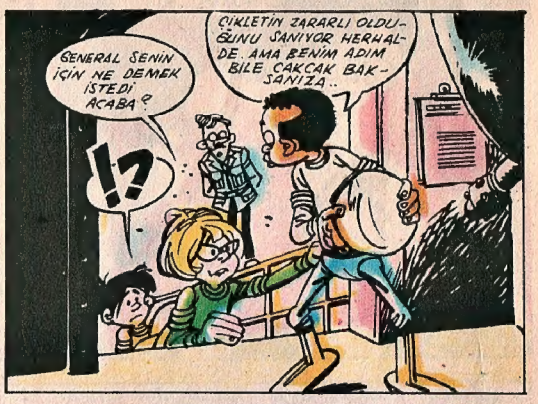

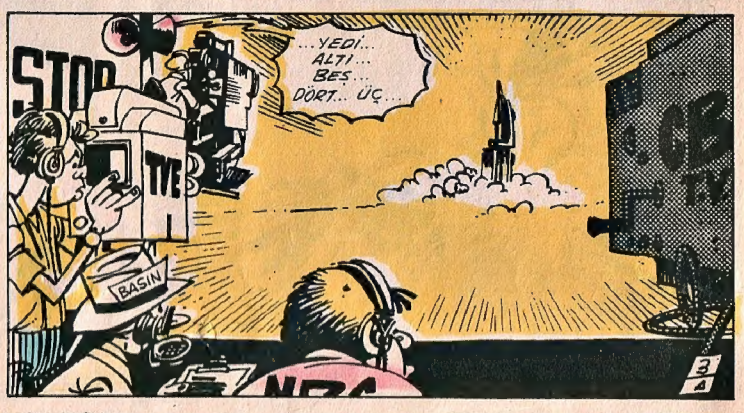

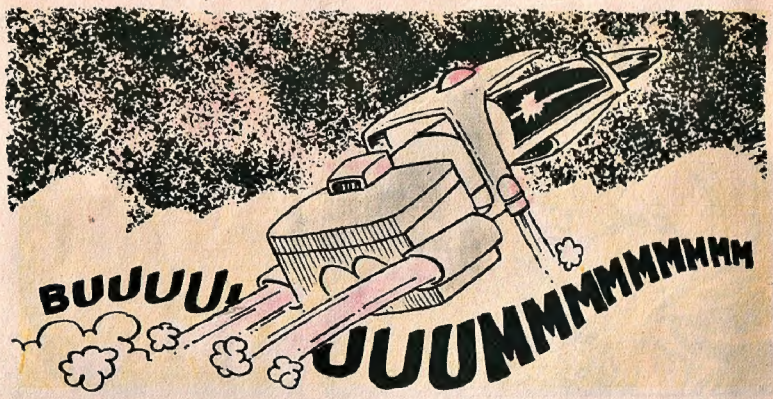

ŞEYLER! HİÇ DEĞİLSE ELBİSELERİ AŞINCAYA KADAR BEKLEYEBİLİRDİNİZ YERÇEKİMİ ARACINI BAĞLAMADAN. SİMOI HER BİRİ BİR TON ÇEKEN ELBİSELERİ YERLERİNDEN NASIL KALDIRIRIM BEN!

TAMAM TAMAM. HER ŞEY YOLUNA GİRDİ. DUR...
...DUR BAKAYIM!

AHH!

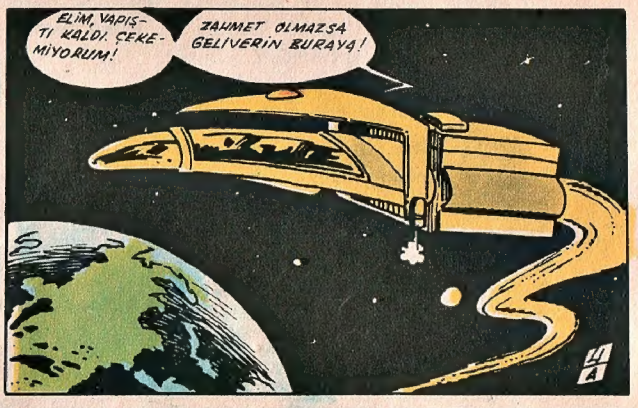
ELİM YAPIŞTI KALDI. ÇEKEMİYORUM!
ZAHMET OLMAZSA GELİVERİN BURAYA!

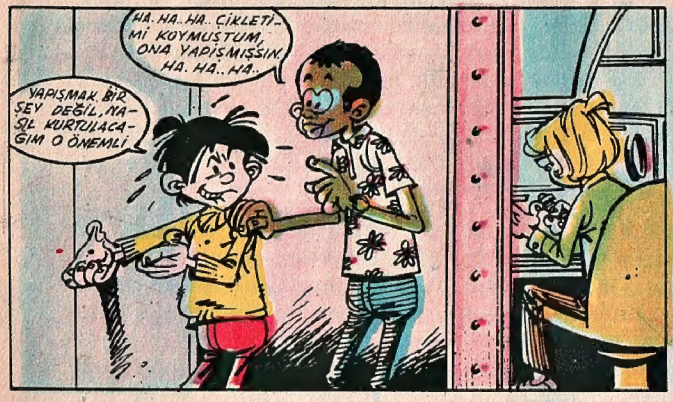
HA..HA..HA.. ÇİKLETİMİ KOYMUŞTUM, ONA YAPIŞMIŞSIN. HA..HA..HA..
YAPIŞMAK BİR ŞEY DEĞİL, NASIL KURTULACAĞIM O ÖNEMLİ!

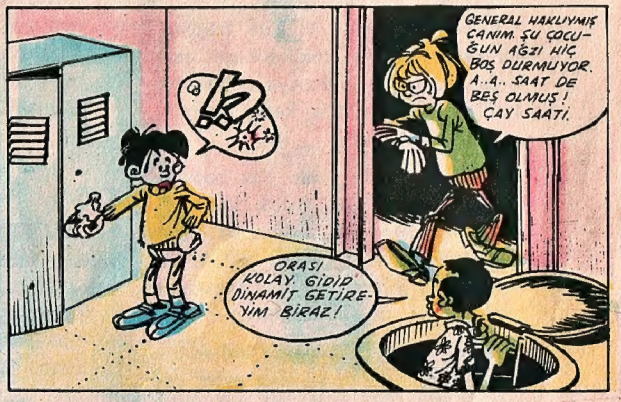
GENERAL HAKLIYMIŞ CANIM. ŞU ÇOCUĞUN AĞZI HİÇ BOŞ DURMUYOR. A..A.. SAAT DE BEŞ OLMUŞ! ÇAY SAATI.
ORASI KOLAY. GİDİP DİNAMİT GETİREYİM BİRAZ!

NE ÇİNS ÇAY İSTERSİN YUMURCAK? ÇİN ÇAYI MI-HİNT ÇAYI MI?
BİZ DE BURADAYIZ. BANA BİR KOKA KOLA LÜTFEN.

DUR BAKALIM! NE YAPIYORSUN YAHU?
KIZMA KARDEŞİM, SENİ BAŞKA TÜRLÜ KURTARAMAM Kİ...
BAĞIRMAYIN LÜTFEN! GÜRÜLTÜDEN HİÇ HOŞLANMAYIZ BİZ İNGİLİZLER.

BUM
ARKASI VAR

HAFTANIN ANSİKLOPEDİSİ

Bambu Kamışı

Bambu yalnız en uzun boylu ot olmakla kalmaz, aynı zamanda en çabuk büyüyen ottur da...

Bambu kamışı, tropikal ülkelerde yetişen bir çeşit ottur. Ot deyince ayaklarımızla çiğnediğimiz kısa boylu yeşillikler akla gelir. Halbuki bambu bir «dev ot»dur, o bizim ayaklarımızın altına serilmez, aksine biz onun altında, onun gölgesinde gezebiliriz. Çünkü bambu kamışları tıpkı ağaçlar gibi alabildiğine yükselirler. Bazıları 80 sm. kalınlığında ve 40 m. yüksekliğinde olur.

Bambu kamışları yalnız en uzun boylu ot olmakla kalmaz, aynı zamanda en çabuk büyüyen ottur da. Bambu köklerinden yeni filizler fışkırdığı zaman günde 50 sm. kadar büyüdükleri olur. Yani nerdeyse bambu kamışının başında durulduğunda onun uzadığını gözle izlemek kabildir. Birkaç günde taze bir bambu fidanı 20 m. boya ulaşıverir.

Bambu kamışını Asya'da tropikal nehirlerin denize döküldükleri yerlerden tutun da Himalaya dağlarının 4000 m. yüksekliğine kadar bulmak kabildir.

Bambu kamışları bir çok boğumlardan ibarettir. İki yıllık kamışlar artık odunlaşmaya başlar ve içlerinde çok miktarda silisli asit biriktirirler. Bu yüzden bambu kamışları çok sert ve dayanıklı olur.

Bambular birçok işlerde kullanılırlar. Sertleşmiş kamışlardan evler yapıldığı gibi taze filizler de bir çeşit sebze olarak pişirilip yenilebilir. Meyvaları da çok makbuldür. Bambu nadiren çiçek açar. Fakat bir kere açtı mı da bütün bir bambu ormanı birden çiçeklenir.

Taze bambu fidanlarının dış kabukları soyulduğunda bunlardan şapka, sepet ve hasırlar örülebilir. Çin'de bambu kamışından kâğıt da yapılmaktadır. Az sertleşmiş bambu kamışlarının liflerinden de gayet sağlam ipler, halatlar örülebilir. Bunlar köprü olarak kullanılabilecek kadar dayanıklıdır. En sert bambu kamışları da yapı malzemesi olarak kullanılır. Siam'ın başşehri olan Bagkok'un büyük bir kısmı bambu kamışlarından yapılmış sallarin üzerinde yüzen bambu evlerden ibarettir.

Bambu kamışlarının teker teker boğumları, düğüm kısmı dip olarak kullanıldığında öte beri konulabilecek kap-kacak diye kullanılabilir. Bambudan yapılma mutfak eşyası bu bitkinin bol miktarda yetiştiği ülkelerde çok yaygındır.

Bambu yabancı ülkelere de satılır. Avrupa'da bambudan yapılmış bastonlar, balık oltaları şemsiye sapları çok makbuldür. Bahçıvanlar, bambu kamışını başka bitkilere destek yapmak için de kullanırlar. Tropikal olmayan ülkelerde de bambuya benzeyen kamışlar yetişir. Bunlar nemli, kuytu sıcak yerleri severler. Fakat hakiki bambu kamışının boyuna ve sağlamlığına yetişemezler.

TARİHTE BU HAFTA

ANKARA MEYDAN SAVAŞI — Bundan 568 yıl önce 20 temmuz 1402'de Yıldırım Bayezit ile Timur'un komuta ettiği ordular arasında Ankara Meydan Savaşı yapılmıştı. Timur'un ordusu 800.000 kişi, Yıldırım'ın ordusu 200.000 kişi kadardı. Timur'un ordusunda ayrıca savaş için özel olarak yetiştirilmiş 30 kadar fil ve kalabalık bir zırhlı süvari birliği vardı. Savaş 20 temmuz 1402 günü şafakla birlikte başladı. Gecenin geç saatlerinde Yıldırım'ın yenilgisiyle sonuçlandı. Bir gün içinde 240.000 kadar asker ölmüştü. Yıldırım'la birlikte şehzade Musa Çelebi de esir edildi.

MONTRÖ ANTLAŞMASI — Yıllarca uluslararası anlaşmazlıklara sebep olan Boğazlar Meselesi, kesin olarak 34 yıl önce, 20 temmuz 1936'da, Montrö (Montreux) Antlaşması ile bir düzene konmuştu. Antlaşma ile Boğazlar üzerindeki bütün haklarımızı elde ettik. Böylece yabancılara ait savaş gemilerinin Boğazlar'dan geçmesi bazı şartlara bağlanmış oluyordu.

KAYNARCA ANTLAŞMASI — Bundan 196 yıl önce, 21 temmuz 1774'de Türkiye için çok önemli olan bir antlaşma daha imzalanmıştı. Kaynarca Antlaşması, Osmanlılar ile Rusya arasındaki 1768-74 savaşına son veren, Türkiye'nin 1444'ten beri aralıksız elinde tuttuğu «Dünyanın En Güçlü Devleti» sıfatını ortadan kaldıran antlaşmadır. Abdülhamit I'in tahta çıktığı ilk yıllarda imzalanan Kaynarca Antlaşması ile Kırım Hanlığı bağımsız bir devlet oluyor, Azak Denizi'nin doğusu ile Kabartay, Rusya'ya bırakılıyor, böylece Rusya, Karadeniz'e biraz daha hâkim oluyordu. Bütün bunlardan başka Osmanlılar Rusya'ya savaş tazminatı da ödüyorlardı.

Neden, Niçin?

60 gram mürekkeple kaç nokta çizilebilir?

Yeryüzünün en büyük mürekkep fabrikalarından Sheaffer's, bu soruyu cevaplandırabilmek için memurlarını seferber etmiştir. Neticede, 60 gram kadar gelen ufak bir şişe Sheaffer's mürekkebiyle hemen hemen 4.125.000 nokta çizilebileceği meydana çıkmıştır.

Yeni doğan bir bebeğin kanında anne kanının bir damlası bile mi bulunmaz?

Doktorlara bakılırsa, bebeğin kanında annesinin kanının bir damlası bile yoktur. Gebelik esnasında anneyle çocuğun kan sistemleri arasında hiç bir direkt bağ olmadığına göre, anne kanının çocuğa geçmesine de imkân yoktur. Annenin kanı, doğmamış bebeği çevreleyen zarımsı duvarlara hava ve besin taşır. Bu hava ve gıda osmoz, yani geçişme yoluyla duvarlardan çocuğun dolaşım sistemine, çocuğun vücudunda meydana gelen döküntü maddeler de aynı şekilde anneye geçer. Yoksa anneyle çocuğun kanları hiç bir zaman birbirine karışamaz.

Mikroplara dadanan daha ufak mikroplar var mıdır?

Mikropların gözle görülemeyecek kadar ufak canlılar olduklarını bilmeyen kalmamıştır. Yerine göre insanı yıkacak güçteki bu minik yaratıklar çok kere, penisilinin kaynağı olanlara benzeyen mikroskopik mantarların saldırısına uğrarlar. Mikropların bir nevii olan bakterilere düşman daha küçük boyda virüsler de vardır.

BÜYÜK SÖZLER

İnsan başkasını değil,
hep kendini
geçmeye çalışmalıdır.

• Başkasını geçmeye çalışmak size sadece kıskançlık ve geçici başarılar sağlar, okadar. Ama bir yaptığınız işi beğenmeyip, daha iyisini yapmaya çalışmak ve bunu başarmak, sizi yavaş yavaş hem mükemmel ve olgun bir insan yapar, hem de hayatta büyük başarılar kazanmanızı sağlar.

SİYASİ BİR ZAFERİMİZ:

LOZAN

Yazan: EFLÂTUN CEM GÜNEY

Bu güzelim yurdumuza göz diken Yunanlılar, Dumlupınar'da serilip yok edilince, bu kanlı düşmanı silâhlandırarak üstümüze saldırtan devletler neye uğradıklarını bilemediler; tutundukları dallar kırılıp gitmiş, güvendikleri dağlara kar yağmıştı. Bunlar da Atatürk'ün kılıcına boyun eğmiş ve bir gece ordularıyle, donanmalarıyle karanlıklara bürünerek çekilip gitmişlerdi.

Hani o Sevr anlaşması dedikleri yok mu, bize bir avuç bile hür toprak parçası bırakmayan o kanlı paçavra da bu büyük zaferle o kara niyetli devletlerin yüzlerine çarpılmıştı. (Lozan)da yeni bir barış görüşmesine çağırdılar bizi... Gene orada da binbir dereden su getirip başımızda bir dolap çevirmeyi kurdular ama, başlarında İnönü'nün bulunduğu seçkin delegelerimiz «hiç bir devlete ne işlerimize burunlarını sokacak bir hak, ne de anayurdumuzdan bir avuç toprak... Kendi bayrağımız altında hür ve bağımsız yaşamak...» yolundaki ahtımızı duyurdular.

Bu direnme karşısında akan sular durdu ve 24 Temmuz 1923'de hakkımız, kuvvetimiz önünde bütün başlar eğildi. Yapılan anlaşma ile yüzyıllardan ilk defa, yabancı devletlerin egemenlik haklarımıza dokunamayacağı hür ve bağımsız bir devlet olduk. Böylece Lozan Antlaşması, askeri zaferimizi tamamlayan siyasi bir zafer oldu.

Türk yurdunun bütünlüğünü, Türk Devletinin kendi başına buyrukluğunu bütün dünyaya kabul ettiren bu Lozan gününü her yıl bir bayram havası içinde kutluyoruz. Gene yarın her bir bayrak rengine ve yaprak yeşiline boyanacak, gene yüreklerimizde 24 Temmuz kadar sıcak duygular çağlayacak. Şükür bugünlere eriştiğimize...

Herşeyin En Garibi:

AKSIRMA — Kayda geçmiş aksırma rekoru 13 yaşında bir erkek çocuğuna aittir. İskoçya'nın Edinburgh şehrinde yaşayan bu çocuk, 1835 yılında tam 30 gün süreyle dakikada bir ilâ altı kere aksırmıştı. Aksırma yoluyla savrulan zerrelerin, en yüksek yol alış hızları saatte 165 kilometredir.

AÇLIK GREVİ — Kayda geçen en uzun açlık grevinin kahramanları İrlanda'nın Cork hapisanesinin dokuz tutuklusuydu. John ve Peter Crowley, Thomas Donovan, Michael Burke, Michael O'Reilly, Christopher Upton, John Power, Joseph Kenny ve Sean Hennessy adındaki bu dokuz kişi, 1920 yılının 11 Ağustosundan 12 Kasımına kadar tam 94 gün ağızlarına bir lokma bir şey koymamışlardı. Önceleri 10 kişiyken, arkadaşları Joseph Murphy'nin perhizin 76. gününde ölmesiyle 9 olarak kalmışlardı. Öbürleri hayatlarını sıkı doktor kontroluna borçlu olmuşlardır. Başvurulan tekniklerden biri, bu şahısların, her gün uzun bir zaman morina balığı yağına yatırılmasıydı.

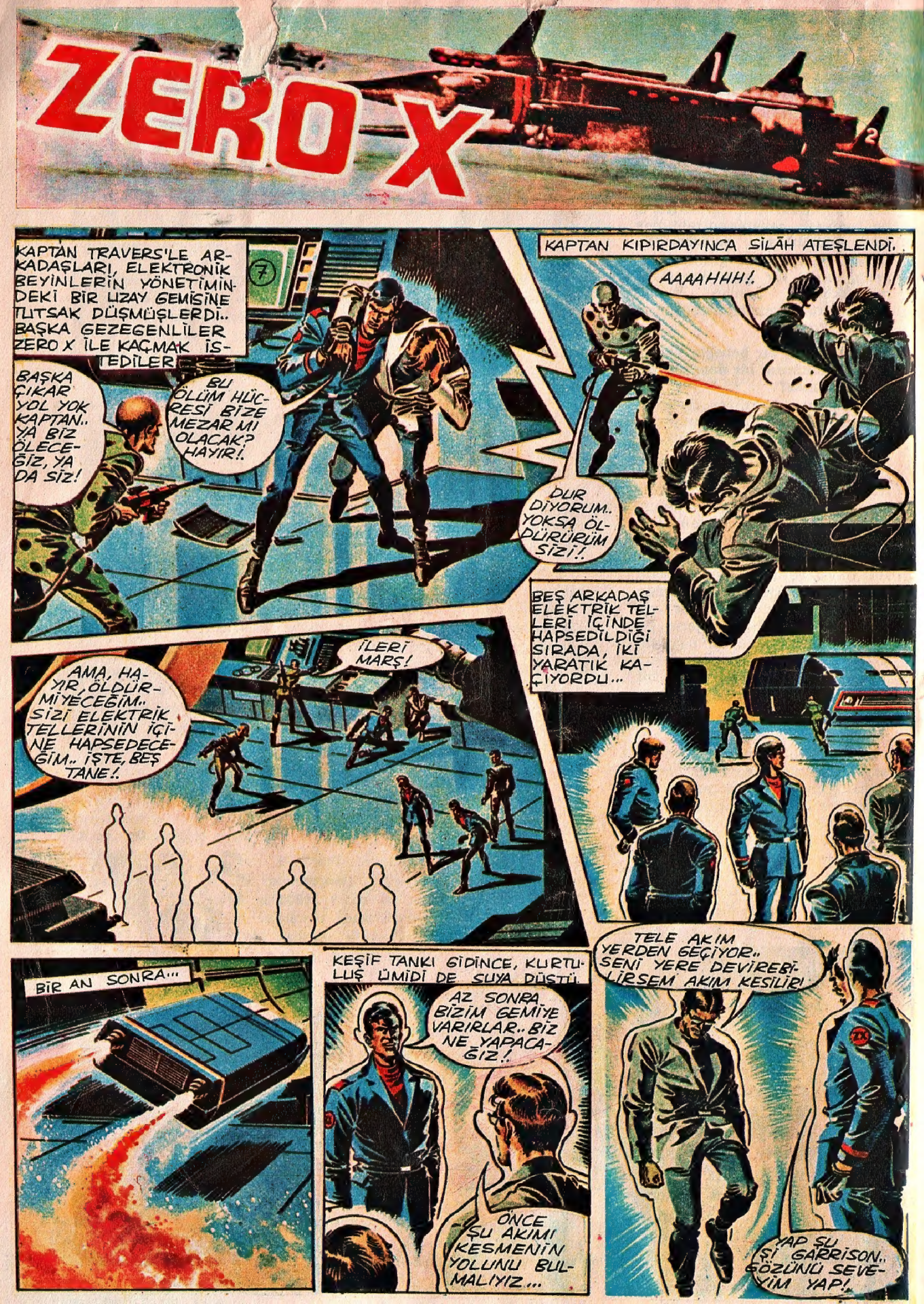
ZERO X
KAPTAN TRAVERS'LE ARKADAŞLARI, ELEKTRONİK BEYİNLERİN YÖNETİMİNDEKİ BİR UZAY GEMİSİNE TUTSAK DÜŞMÜŞLERDİ.. BAŞKA GEZEGENLİLER ZERO X İLE KAÇMAK İSTEDİLER
BAŞKA ÇIKAR YOL YOK KAPTAN.. YA BİZ ÖLECEĞİZ, YA DA SİZ!
BU ÖLÜM HÜCRESİ BİZE MEZAR MI OLACAK? HAYIR!
KAPTAN KIPIRDAYINCA SİLÂH ATEŞLENDİ.
AAAAHHH!
DUR DİYORUM.. YOKSA ÖLDÜRÜRÜM SİZİ!
İLERİ MARŞ!
AMA, HAYIR, ÖLDÜRMİYECEĞİM.. SİZİ ELEKTRİK TELLERİNİN İÇİNE HAPSEDECEĞİM.. İŞTE, BEŞ TANE!
BEŞ ARKADAŞ ELEKTRİK TELLERİ İÇİNDE HAPSEDİLDİĞİ SIRADA, İKİ YARATIK KAÇIYORDU...
BİR AN SONRA...
KEŞİF TANKI GİDİNCE, KURTULUŞ ÜMİDİ DE SUYA DÜŞTÜ.
AZ SONRA BİZİM GEMİYE VARIRLAR.. BİZ NE YAPACAĞIZ!
ÖNCE ŞU AKIMI KESMENİN YOLUNU BULMALIYIZ...
TELE AKIM YERDEN GEÇİYOR.. SENİ YERE DEVİREBİLİRSEM AKIM KESİLİR!
YAP ŞU İŞİ GARRISON.. GÖZÜNÜ SEVEYİM YAP!

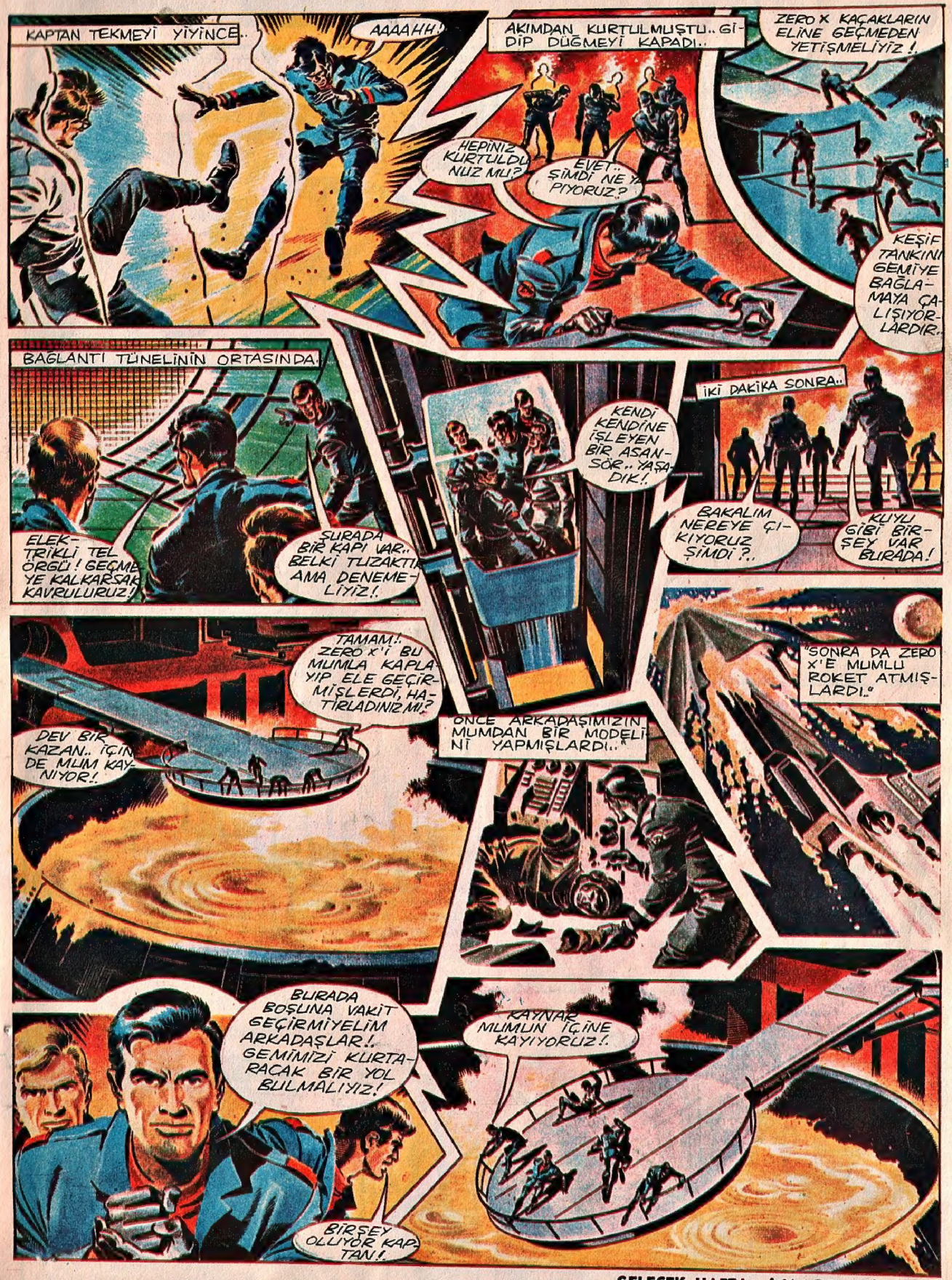

GELECEK HAFTA: *KURTULUŞ!*

Tarzan

TARZAN, AFRİKA'YA UYDURMA BİR FİLM ÇEKMEYE GELEN KERVANIN SAHİBİNİ İKNA EDER, TOPLULUĞUN BAŞINA GEÇİP, ONLARI FİLM ÇEKMEK ÜZERE FİLLER VADİSİNE GÖTÜRÜR.
64

NE DİYORUM, BİLİYORMUSUN JO? PATRON HEP BÖYLE ARABASINDA YATSA DA BİZ DE RAHAT ÇALIŞSAK...
NE BİLİYORSUN? BELKİ DE ÖLÜM KORKUSU ONUN AHLÂKINI DEĞİŞTİRMİŞ, İYİ, ANLAYIŞLI BİR İNSAN YAPMIŞTIR.

BURALARI AFRİKANIN EN GÜZEL YERLERİ.. FİLLERİ NE ZAMAN GÖRECEĞİZ TARZAN?
AZ KALDI JO.. BİRAZ SONRA...
5-15
523

BURADA KAMP KURUP, SONRA İÇERİLERE YÜRÜYECEĞİZ..

DEMEK ŞİMDİYE KADAR BURALARA HİÇ MEDENİ İNSAN AYAĞI BASMADI.
HAYIR.. BENDEN SONRA İLK GELEN AVRUPALILAR DA SİZLERSİNİZ. BEN BU HAYVANLARI KORUMAK İSTERİM...

KORUMAK MI, NEDEN?
ÇÜNKÜ ŞİMDİ GÖRECEĞİNİZ FİLLER YÜZLERCE YIL ÖNCE BU VADİYİ KEŞFEDİP SÜRÜ HALİNDE BURAYA GELDİLER. VADİNİN BİR TEK GİRİŞ YERİ VARDI. O DA BİR DEPREMLE KAPANINCA, BURADA KAPALI KALDILAR.. YÜZLERCE YILDIR İNSAN GÖRMEDİKLERİ İÇİN, SİLÂHLI BİR İNSANIN KENDİLERİ İÇİN BİR TEHLİKE...

ALLAHIM... BURASI MİLYONLARCA LİRALIK FİLDİŞİ DOLU PATRON GÖRMESİN HEPSİNİ VURMAYA KALKAR.
BİR TEK SİLÂH PATLAMIYACAK. BİZ BURAYA FİLM ÇEKMEYE GELDİK, ANLADINIZ MI?
PEKİ, BU VADİYE NASIL İNECEĞİZ TARZAN? İNİLECEK YER GÖREMİYORUM...

...OLACAĞINI DÜŞÜNEMEZLER, VURULURLAR. BU SURETLE BEN ONLARI KÖTÜ NİYETLİ İNSANLARDAN KORURUM.

DİKKATLİ OLUN, AYAĞA KALKMAYIN. KENDİNİZİ GÖSTERMEYİN.

FİLLER VADİSİNDEKİ HAYVANLAR. BURADA TEHLİKEDEN UZAK, RAHAT YAŞIYORLARDI.

HİÇ KİMSENİN GÖRMEDİĞİ BU VADİNİN FİLMİ, MEDENİ DÜNYADA BÜYÜK YANKILAR YAPACAKTI.

VADİYE İNECEK HİÇ BİR YER GÖREMİYORUM. BURADAN DA OLUR AMA, FİLLERİ YAKINDAN ÇEKMEK ÇOK DAHA ENTERESAN OLURDU.

MERAK ETMEYİN BU ÇUKURA İNMEK İÇİN BEN SİZE BİR YOL BULURUM. OLMAZSA İP MERDİVEN KURAR ÖYLE İNERİZ. SİZ MAKİNE VE MALZEMELERİ BİR AN ÖNCE HAZIRLAYIN.

NİK, SEN TOM'U DA AL KAMPTA KAL. ÇARLI İLE BUD BENİMLE GELSİN, VADİYE İNİLECEK BİR GEÇİT ARAYALIM.

BULUR BULMAZ DÖNER, HABER VERİRİZ.

TARZAN VE YANINDAKİLER, O KORKUNÇ KAYALAR ARASINDA, FİLLER VADİSİNE GİRİLEBİLECEK BİR ÇATLAK ARAMAYA KOYULDULAR.

HER TARAF SARP KAYALARLA ÇEVRİLİ İDİ.

NİK'LE TOM, PATRONUN YANINDA KALMAKTAN PEK HOŞLANMADILAR. AMA LÂZIM BU. PATRON KALKIP SAĞA SOLA ATEŞ EDİVERİRSE...

ONA UYKU İLACI VERMELERİNİ TENBİH ETTİN ZANNEDERİM.

5-22-1924

ÇARLI İLE BUD BURADA, DÜNYANIN EN ENTERESAN FİL FİLMİNİ ÇEKECEKLER. ZAVALLILAR ŞİMDİYE KADAR PATRONUN İSTEDİĞİ MANASIZ SAHNELERİ ÇEKTİLER.

OOOOO

TARZAN, EVVELÂ ŞU KORKUNÇ KAYALARI ÇEKMEKLE İŞE BAŞLAYALIM OLMAZ MI?

ARKASI VAR

TARZAN, KOŞ! UFAK BİR GEÇİT VAR...

KARDEŞLERİN MÜSAMERESİ

İmtihanların bitip de okulların tatile girdiği şu günlerde müsamereler birbirini kovalıyor. En ufağından en büyüğüne kadar bir üst sınıfa başarıyla geçmenin sevinci içindeki küçük öğrenciler, yorucu geçen bir ders yılını neşeli bir şekilde kapatmak için birbirinden güzel müsamereler hazırlıyorlar. Son yıllarda ilkokullar arası folklor şenliği, bilgi yarışması gibi kültürel çalışmalara da katılan kardeşler, anne ve babalarına güzel dakikalar geçirtmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Böylece hem kardeşlerini, anne ve babalarını eğlendirmiş, hem de sanat alanında ilk adımları atmış oluyorlar.

Bu yıl ilkokullar arası folklor şenliğinde beşinci olan Bahariye İlkokulu 2A öğrencilerinin hazırladıkları yıl sonu müsameresi de başarılı gösterilerden biriydi. Öğrencilerini büyük bir titizlikle yetiştiren öğretmen ve ona yardımcı olan velilerin de elbirliğiyle gerçekten güzel olan müsamerede bale ve folklor gösterilerinden başka, eski İstanbul'un eğri büğrü sokaklarında, «Üsküdar'a Giderken» tablosu da başarıyla temsil edildi. Küçük kâtip, yürüyüşü ve konuşmasıyla gerçek bir İstanbul efendisini canlandırırken, yanındaki küçük hanımefendi de, söylediği «Üsküdar'a Giderken» şarkısıyla uzun uzun alkışlandı.

Son derece güzel hazırlanmış dekorlar önünde hepsi de birer büyük artistmişçesine rol yapan küçükler, haftalarca süren çalışmalarının mükâfatını büyüklerinin alkışlarında buldular.

Bahariye İlkokulu 2A öğrencileri folklor ekibi (üstte) ve «Üsküdar'a Giderken» tablosunu canlandıran çift (altta)

HİKÂYE

EN BUDALA KİM?

Türkçesi: **AKŞİT GÖKTÜRK**

Pırıl pırıl bir bahar sabahı, bir çingene, ağır yüklü birkaç atıyle birlikte dar bir toprak yolda ilerliyordu. Yolun bir yanında, küçük bir tepenin yamacındaki tarlasında bir köylü, bir öküzün çektiği karasaban ile toprağını sürüyordu. Köylü çingenenin geçtiğini görünce —çingenelerden pek hoşlanmadığı için— öküzünün kulağına eğilerek «Görüyor musun benim ala öküzüm, yoldan geçen şu çingene senden bin kat daha budaladır!» dedi.

Çingene köylünün sözlerini işitmişti. Köylüye bir hayli içerledi ama, hiç bir şey işitmemiş, köylüyü de hiç görmemiş gibi davranarak geçti gitti. Bununla birlikte, köylüden bu sözün acısını çıkarmaya karar vermişti.

Birkaç yüz adım ilerde, atlarıyle birlikte, iyice bel vermiş, her yanı sallanan bir köprüye vardı. Atlarını kamçılayarak köprünün üzerinden öbür yana geçirdi, sıra kendisine gelince, köprünün başında durarak köylünün de işitebileceği bir sesle sızlanmaya başladı: «Tanrım, tanrım, şimdi ne yapacağım ben, nasıl geçeceğim bu köprüden, bu köprü beni çekmez, atlarım da öbür yana geçti, ben kaldım burda, tek adım daha atamıyorum...»

Köylü öküzünü durdurdu, koşa koşa tarladan yola çıktı, çingenenin yanına gelerek sordu:

«Neden böyle bağırıyorsun? Ne oldu, bir şeyin mi var?»

Çingene çok korkmuş gibi yaparak kekeledi:

«Görmüyor musun başıma geleni? Atlarım köprünün öbür yanına geçti, ben bu yanda kaldım geçemiyorum, bu köprü iyice çürük, beni çekemez diye korkuyorum.»

«Allah sana akıl versin,» dedi köylü, çingeninin durumuna alaylı alaylı güldü. «Senin ağır yüklü atlarını çeken köprü, seni haydi haydi çeker. Sinek gibi bir adamsın zaten.»

Çingene gene de sızlanıyordu:

«Görmüyor musun nasıl sallanıyor köprü rüzgâr estikçe? Hayır hayır, ne dersen de, bu köprü çekmez. Ben canımdan vazgeçmedim. Adımımı bile atamam bu köprüden. Atlarım da öbür yanda kaldı. Ben şimdi en yaparım?»

Bu durumdan hiç bir şey anlayamayan köylü şaşkın şaşkın başını salladı, sonra:

«Sen sırılsıklam budala olduğun gibi, ödleksin de üstelik. Bak şimdi, istersen seni sırtımda geçiririm köprüden ama, bu emeğim karşılığında ne verirsin bana?» dedi.

«Ne istersen veririm. İstediğin parayı öderim. Tek beni karşıya çabucak götür de atlaıma yetişeyim.» diye karşılık verdi çingene.

Köylü çingeneyi tepeden tırnağa süzdü, sonra:

«Önceden dediğim kadar hafif de görünmüyorsun hani.. Seni karşıya taşımak bir hayli yoracak beni. On akçe alırım senden bu iş için!» dedi.

«Peki, anlaştık!» dedi çingene. «Karşıya vardığımız an hemen öderim paranı!»

Köylü çingeneyi sırtladı, köprünün öbür ucuna dek taşıdı, sonra yere indirerek parasını istedi.

Hiç parası olmayan çingene ise ilkin bütün ceplerini aradı, sonra ceplerini ters çevirerek köylüye:

«Eyvah! Yanıma beş para bile almamışım. Sana borcum olsun istersen, bir dahaki geçişimde on akçeni öderim!» dedi.

Bu duruma öfkelenen köylü bağırıp çağırmaya başladı:

«Yanında paran yoksa ne diye taşıtıyorsun kendini sırtımda? Yalancı adam! Utanmaz herif! Hemen atla sırtıma şimdi, seni öbür yana geri götüreceğim, başının çaresine bak. Senin gibilere iyilik yaramaz, anladın mı?»

Çingene, zavallı bir yüz takındı, köylünün sırtına binerek gene köprünün öbür yanına geçti. Köprünün öbür başına gelince köylü onu sırtından yere atarak:

«Ne halin varsa gör şimdi, akşama dek otur sızlan burda!» dedi. Sonra gene sabanının başına dönerek tarlasını sürmeye koyuldu.

O uzaklaşır uzaklaşmaz çingene hemen ayağa kalktı, kahkahalar atarak seslendi:

«Şimdi ala öküzüne, senin, kendisinden de benden de bin kat daha budala olduğunu söyle bakalım. Çünkü oyunuma kanarak beni iki kez köprünün üzerinden sırtında geçirdin. Hem de beş para bile almadan!»

Sonra köprünün üzerinden sevinçle koşarak geçti, atlarını önüne katarak keyifle ıslık çala çala uzaklaştı.

Köylü ise şaşkınlıktan bir karış açık ağzıyle çingenenin ardından bakakaldı. Gerçekten de ala öküzünden bin kat daha budala biri varsa o da kendisiydi. Çingenenin arsızlığı ona büyük bir ders olmuştu.

Küçük Kovboy Kit Kat

KAÇIRILAN

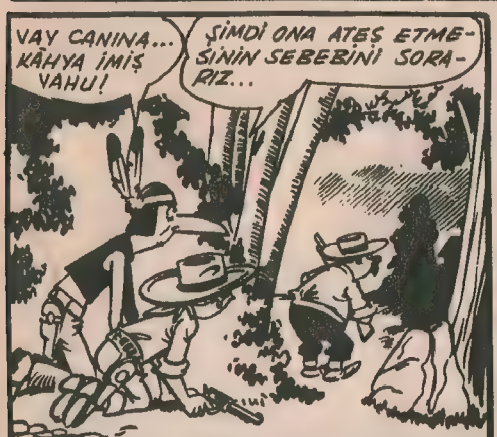

KIZ

Küçük Kovboy, çiftlik sahibi Karson'a haydutların kaçırdığı kızını bulmak için söz verir. Gece ahçı Tilki Kuyruğu'nun kaçtığını gören Kit Kat ve Karga Burun peşine düşerler. Tilki Kuyruğu, girdiği kulübedeki sihirbazdan patronun kızını bulmasını ister.

7

DEFİNE ADASI

Yazan:
R. L. STEVENSON

KORSANLARIN AHŞAP KALEYE YAPTIKLARI BASKIN BAŞARIYLA PÜSKÜRTÜLDÜ.

J.F.

AMA GÖZ AÇIP KAPAYINCAYA KADAR KORSANLARIN ÇOĞUNU ÖLDÜRDÜK, BİR KISMINI DA YARALADIK. ÖYLE Kİ İÇLERİN DEN ANCAK BİR TANESİ SAĞLAN KAÇABİLDİ.

NE YAZIK Kİ BİZDEN DE HUNTER İLE JOYCE GİBİ İKİ SADIK ADAMIMIZ ÖLMÜŞ, KAPTAN SMOLLETT DE YARALANMIŞTI. KORSANLARDAN İSE TAM BEŞ ÖLÜ VARDI.

O GÜN BİR DAHA SALDIRMADILAR. BELLİ İDİ Kİ ÇOK KORKMUŞLARDI. BU ARADA DOKTOR LİVESEY AK SAKALLI İHTİYARI ARAMAYA ÇIKTI.

BEN AK SAKALLI ADAMIN SANDALIYLA GEMİYE GİDİP, ZİNCİRİNİ KESMEYİ DÜŞÜNÜYORDUM.

YANIMA İKİ TABANCA ALIP GİZLİCE DIŞARI ÇIKTIM. KIYIYA DOĞRU KOŞMAĞA BAŞLADIM. KİMSENİN BENİ GÖRMEMESİNİ İSTİYORDUM.

KIYIYA VARDIĞIM ZAMAN HEYECANDAN NEFES NEFESE KALMIŞTIM.

BİR KÜTÜĞÜN İÇİ OYULARAK YAPILMIŞ SANDAL, BEYAZ BİR KAYANIN ARKASINA GİZLENMİŞTİ.

GECE OLMASINI BEKLEDİM. ETRAF KARARINCA SANDALI DENİZE İNDİRİP İÇİNE BİNDİM.

GEMİNİN YANINA GELİNCE ÖNCE DEMİR ZİNCİRİNİ KESTİM. İÇİMDE BİR SES GÜVERTEYE ÇIKMAMI SÖYLÜYOR GİBİYDİ. HALATTAN TIRMANARAK ÇIKTIM, AMA YORGUNLUKTAN UYUYAKALMIŞIM. UYANDIĞIMDA ETRAF İYİCE AYDINLANMIŞTI.

HEMEN YAKININDA İKİ KORSAN BAĞIRA ÇAĞIRA BİR ŞEYLER KONUŞUYORDU.

O SIRADA BİRİ BENİ GÖRÜP, BIÇAĞINI ÇEKEREK ÜZERİME DOĞRU ATILDI.

KAYBEDECEK VAKTİM YOKTU. İP MERDİVENLERDEN TIRMANARAK DİREĞİN TEPESİNE ÇIKTIM. KORSAN DA, BIÇAĞI DİŞLERİNİN ARASINDA BENİ KOVALIYORDU.

TABANCALARIMI ÇEKTİM.

DUR ORADA! YOKSA VURURUM..

ADAM BİR AN DURDU. SONRA BIÇAĞINI BANA FIRLATTI. BIÇAK OMUZUMU SIYIRARAK GEÇTİ. BEN DE HEMEN TETİĞE BASTIM. KORSAN BİR ÇIĞLIK ATARAK SULARA YUVARLANDI!

SONRA BENDE İNİP SUYA ATLADIM. ZİNCİRİ KESİLEN GEMİ DALGALARLA BERABER KARAYA DOĞRU SÜRÜKLENİYORDU.

BEREKET KARA UZAK DEĞİLDİ. YÜZEREK ADAYA ÇIKTIM.

TAM KALEYE GİDECEKTİM Kİ GÖRDÜKLERİM BENİ KORKUDAN TİTRETTİ. ASİLER KAPTANLA ŞÖVALYEYİ ESİR ETMİŞLERDİ.

GİZLİCE TAKİP ETTİM. AHÇI SİLVER ELİNDEKİ HARİTAYA BAKARAK ONLARA YOL GÖSTERİYORDU.

BİR YERDE DURUP YERİ KAZMAĞA BAŞLADILAR. FAKAT ÇUKUR BOMBOŞTU. BELLİYDİ Kİ BİR BAŞKASI GELİP KAPTAN FLİNT'İN HAZİNESİNİ ALIP, GÖTÜRMÜŞTÜ.

ARKASI VAR

ÇÖZEMEDİĞİMİZ SIRLAR: 9

Simya'nın bilimden çok büyüye yakın, yanlış bir inanış olduğunu kimbilir kaç kere okumuşuzdur. Simyagerlere, gözü altından başka bir şey görmeyen çılgınlar gözüyle bakılmıştır yıllar yılı. Bugün, simyaya yeni bir açıdan bakıyoruz oysa.

SİMYA

Ortaçağ. Simyager, simyasal bir iksir formülü hazırlıyor.

BU AKŞAM DAMITMA İŞLEMİNE BAŞLIYORUZ.. UZUN BİR SÜRE, BELKİ DE YILLAR BOYU İKSİRİN ARINMASINI BEKLİYECEK, GÖZÜNÜZÜ BU İMBİKTEN AYIRMAYACAKSINIZ.. HİÇ BIKMIYACAKSINIZ, YARIDA BIRAKMIYACAKSINIZ.. TA Kİ İSTEDİĞİNİZİ ELDE EDENE KADAR!..

ÖYLE AMA EFENDİM.. ACABA BU SÜREYİ KISALTMA İMKÂNI YOK MUDUR?

SUSO.

EVRENSEL RUHUN YOĞUNLAŞMASI UZUN SÜRER.. SONSUZ BİR SABIR İSTER BU İŞ... UMUDUNUZU YİTİRMEYİN. BİR GÜN BEKLEDİĞİNİZ AN GELECEK, MADDE DEĞİŞEREK İSTEDİĞİNİZ BİÇİMİ ALACAKTIR...

ÜST ÜSTE YAPILAN SİMYASAL DAMITMA İŞLEMLERİ, ARAŞTIRMACININ SABRINI GÖSTERMEKTEN BAŞKA İŞE YARAMAZ.. SİMYASAL SIVILAR YA DA METALLER HİÇBİR ŞEKİLDE DEĞİŞTİRİLEMEZ BU YOLLA!..

Bu görüş yıllarca egemen oldu: «Tekrar tekrar arıtmakla metallerin hiç bir özellikleri değiştirilemez. Bu işlem bütün bütüne saçmadır.»

Tabii ki o devirde istenilen noktaya ulaşmayı sağlayacak teknik yoktu. Sonsuz arıtma işlemlerinden sonra, bu iş için özel olarak seçilmiş metalin özelliklerini değiştiren karışımlar ne zaman katılacaktı metale? Başka örneklerde de gördüğümüz gibi Simyager bir işin peşindeydi, ama kendi de iyice bilmiyordu neyi aradığını.

GELECEK HAFTA: BÜYÜNÜN SIRLARI!..

TARİHİN MEŞHUR OLAYLARI

Telgrafın Mucidi Ünlü Fizikçi

MORSE

Mucidin kendi adıyla anılan «Mors Alfabesi» ile yepyeni bir haberleşme sistemi ortaya çıktı...

1832 yazında Avrupa'dan Amerika'ya doğru yol alan gemide orta yaşa merdiven dayamış bir Amerikalı vardı. Bir gün oturmuş Atlas Okyanusu'nun uçsuz bucaksız ufuklarını seyrediyordu ki, yol arkadaşlarının elektrikten bahsettiklerini duydu. Konuyla o da ilgilendi. Konuşulanları dinledi, söylenenleri kafasında ölçtü, biçti, sonunda kamarasına çekilip birtakım planlar çizmeye, formüller yazmaya başladı.

Bu adam, tanınmış Amerikalı fizik bilgini Samuel Morse'ydi. Ne zamandan beri, elektrik yardımıyla çok uzaklara haber iletmek üzerinde çalışıyordu. Konuşulanları duyunca kafasındakilerle birleştirmiş, yeni yeni planlar yaparak bugünkü telgrafın esasını meydana getirmişti.

Samuel Morse 1791'de Charleston'da doğdu. Philips akademisinde, Yale üniversitesinde okudu. Fizik ve kimya dersleriyle yakından ilgileniyorsa da, sanat konularından da büyük ders alıyordu.

Avrupa'ya yaptığı bir seyahatten Amerika'ya dönerken vapurda duyduğu bir konuşma üzerine telgrafın esasını bulan Morse, ilk fırsatta New Haven'de küçük bir dükkâna kapanıp çalışmaya başladı. Geçe demiyor, gündüz demiyor, durup dinlenmeden çalışıyordu. Yıllarca sıkıntı çekti, yarı aç bir hayat sürdü. Fakat sonunda telgrafı gerçekleştirmeyi başardı.

Maniple denilen bir âlete basınca, gerili bulunan tellerden elektrik akımı geçiyor, bu akım telin öteki ucundaki bir alıcıyı harekete geçiriyordu. Manipleye fazlaca basınca, kalın alıcının kâğıdı üzerine uzunca bir çizgi çizliyor, kısaca bastırıp hemen çekince de, nokta bırakıyordu. Böylece kendi adıyla anılan Mors alfabesinin harflerini uygulayarak bir çeşit haberleşme imkânı ortaya çıkmış oluyordu.

Meselâ bir nokta bir çizgi, «A» harfi yerine geçiyordu. Bir çizgi üç nokta «B» demekti. Bir çizgi bir nokta, bir çizg bir nokta «C» harfinin işaretiydi. İşte manipleye basıp çekerek bu harfleri alıcı istasyondaki kâğıda yazmakla haberleşme alanında önemli bir adım atılmış oluyordu.

Samuel Morse'nin icadı 1837'de tamamlanmıştı. Ama nedense iş adamları bu icadı kullanışsız bulmuşlardı. İki şehir arasında yüzlerce kilometrelik tel çekilmesinin pahalıya mal olacağını söylüyorlardı.

Morse icadını kabul ettirebilmek için İngiltere'ye, Fransa'ya, Rusya'ya gitti, bu arada İstanbul'a da yakın arkadaşını yolladı. Sultan Abdülmecit bu icatla yakından ilgilendi, kendisine hediyeler, nişanlar verdi.

Morse en sonunda büyük zorluklarla 1843'te Amerika hükümetinden 30.000 dolarlık bir yardım sağlayabildi. Bu parayla Washington ile Baltimore arasında ilk telgraf hattı kuruldu. İlk telgraf da 1844 mayısında bir hat üzerinden çekildi.

Ünlü fizikçi, telgrafın mucidi olarak tarihe geçmiş oluyordu. 1872'de öldüğü zaman 81 yaşındaydı.

Çocuklar,
bugün biriktireceğiniz
paralar,
sizlere güven dolu
yarınlar sağlar.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

Y 318

(MORAN - 1468) — 85

PULCULUK

TABLO SERİSİ (1)

PTT idaresi 15 haziran 1970 günü Tablo Serisi'nden iki pulu tedavüle çıkartmıştır. Nominal değerleri 250'şer kuruş olan pullar üzerinde Şeker Ahmet Paşa'nın «Karaca», Osman Hamdi Bey'in «Mimozalı Kadın» tablosu vardır.

«ANKARA 70»

«Posta Pulları Türkiye 3 üncü Milli Sergisi» dolayısıyla çıkarılan «Ankara 70» anma pulu üzerinde ise Türk Folkloru ile ilgili bir kompozisyon bulunmaktadır.

DÜNYA HARİKALARI

Yeraltında İkinci Bir Şehir

METRO

«Her keşif, her icat ihtiyaçtan doğar» derler. Ne kadar doğru bir söz. Bir an için düşünün: Eğer Pastör, kuduz köpeklerin ısırdığı insanların acı içinde kıvrana kıvrana öldüğünü görmeseydi kuduz aşısını bulmak aklının köşesinden geçer miydi? İnsanlar bir yerden bir yere kısa zamanda gitmeyi arzu etmeselerdi, günümüzün modern taşıtları, otomobiller, trenler, uçaklar icat edilir miydi? Dikiş-nakış makineleri, buzdolapları, çamaşır makineleri, radyolar, pikaplar, teypler, televizyonlar niçin yapılmıştır. İnsanların daha rahat bir hayat sürmeleri, işlerini yorulmadan görmeleri ve boş zamanlarını iyi bir şekilde değerlendirmeleri için değil mi? Bu örnekleri çoğaltmak her an mümkün. İşte alın tünel dediğimiz «metro»yu. Eğer şehirler bu derece büyümeseydi, taşıtlar bu derece çoğalmasaydı, caddeler, sokaklar taşıtlarla bu derece dolmasaydı bilim adamlarının aklına yeraltında bir şehir kurmak, yani metro yapmak gelir miydi? Şüphesiz hayır.

Metro, Türkiye'de, İstanbul dışında yaşayanların bilmedikleri bir kelime, görmedikleri bir yapıdır. İstanbul'da yaşayanlar ise metro olarak Beyoğlu ile Galatayı biribirine bağlayan «Tünel»i bilirler. Fakat şu da bir gerçektir ki bugün artık «İstanbul Tüneli» gibi altıyüz küsur metrelik yeraltı yapılarına metro denilmemektedir. Yeryüzünün önemli şehirlerinde yaşayanlar için metro, yeraltında ikinci bir şehirdir.

Metronun sözlük anlamı «Büyük şehirlerdeki elektrikli yeraltı trenidir.» Bu trenler trafiğin yükünü yeraltına çeker, caddelerin kalabalıklığını azaltır. New York, Londra, Paris, Münih, Tokyo gibi büyük ve kalabalık şehirlerde metrolar, yeraltında biribirini kesen tünellerden, geçitlerden meydana gelmiş bir ağ gibidir.

Bu çeşit bir ulaşma düzeni ilk olarak 1863 yılında Londra'da açılmıştır. Bugün Londra şehrinin altında şehrin bütün semtlerine uğrayan, bütün sayfiye yerlerine kadar işleyen beş tane metro düzeni bulunmaktadır. Londra metrolarının bazıları şehrin okadar derinindedir ki, bunlara binmek isteyenler, metro istasyonlarına asansörle veya yürüyen merdivenlerle inerler.

Metro hakkında bu genel bilgiyi verdikten sonra şimdi gelelim Türkiye'nin tek metrosuna, «İstanbul Tüneli» ne...

Belki gariptir ama, Beyoğlu ile Galata arasında bir tünel yapılması fikrini ilk defa Galata yokuşunu tırmanırken çok yorulan bir Fransız turisti ortaya atmıştır. 1867'de İstanbul'a gelen Henri Gavan adındaki bu Fransız mühendisi 1869'da yeniden İstanbul'a gelerek ilgililerden gerekli izni almış ve burada bir tünel açmak için İngilizlerle anlaşmıştır.

626 metre uzunluğundaki İstanbul Tüneli'nin kazı işi 1874 yılında bitti ve aynı yıl deneme seferleri yapıldı. İlk tünel arabalarının yanları açıktı, elektrik düzeni olmadığı için de tünelin içi gaz lambalarıyla aydınlanıyordu. Deneme seferlerinde tünel arabalarına insanlar bindirilmedi, önce hayvanlar taşındı. Bir kaza olmadığı görülünce de tünel 17 ocak 1875 tarihinde törenle İstanbulluların hizmetine girdi. Yıllarca çeşitli şirketler tarafından işletildikten sonra da 1939 yılında İETT idaresine devredildi.

UZAY korsanları

TÜRKÇESİ: AZİZE BERGİN

ÖZET :

Uzay denemelerinde karşılaşılan aksilikler üzerine teşkil edilen üç kişilik araştırma ekibinde Erol Dinçtürk adlı bir Türk pilotu da bulunmaktadır. Ekibi taşıyan «Güvercin» adlı uzay gemisi korsanların Platform'unu bulur. Ekip şefi İngiliz astronotu Peter ile Amerikalı astronot Al Vintner, Platform'a çıkarak incelemelerde bulunurlar. Uzay korsanlarının üssü olan Platform, saldırıya uğramış, nükleer bombalar da ortada görülmemektedir.

General Leonard'ın sesi «Güvercin»in hoparlöründe duyuldu: «Roket, Ay yolundadır, onu izleyip yok etmeye çalışacaksınız...»

— 10 —

«Güvercin»e döndükten sonra Peter, olup bitenleri merkeze bildirdi ve oradan gelecek yeni emirleri beklemeye koyuldu. Al ile birlikte Platform'u iyice aramışlar ve nükleer bombaların orada olmadığına iyice inanç getirmişlerdi.

Ölen adamın sendikanın korsanlarından biri olduğunu ve Platformdaki görevlileri yoketmek amacıyle buraya gönderildiğini bildikleri halde hepsi sarsılmıştı.

Erol yüzbaşı çarçabuk kendini toparladı. Neşelenmeye çalışarak birkaç yiyecek tüpü çıkardı. Bir plâstik torbada duran sıcak kahveden herkese dağıttı.

— «Hadi, biraz karnınızı doyurun, tok karnına düşünmek daha faydalı olur.»

Peter tatsız tuzsuz, diş macunundan farkı olmayan yiyecekleri yüzünü buruşturarak yedi. Fakat plastik kabından kahveyi içerken bayağı kendine gelmişti. Şu anda şöyle güzel yemeklerle donatılmış zengin bir sofranın başında olmaktan başka da birşey istemiyordu. Çatala bıçağa sarılıp midesi ağrıyıncaya kadar durmadan yemek yemek istiyordu.

Peter Erol'a sordu:

— «Platformun roketi olduğundan emin misin, Erol?»

— «Eminim. Bu roket Ay'a gitmek için yapılmıştı. Başka bir görevi yoktu. Ateşleme bölümü, kontrol âletleri, kısacası her şeyi Ay'a gidişe göre yapılmıştı. Roket, Ay'a doğru yönelmedikçe âletlerin hiç biri çalışamayacaktı. Eğer bu kuş yaralanmamışsa şimdi ya Ay'a varmak üzeredir, ya da yoldadır. Bundan hiç kuşkunuz olmasın.»

Peter, yeni bir emir gelinceye kadar dinlenmek istedi. Eğer Erol'un verdiği bilgi doğruysa, (ki bundan hiç kuşkusu yoktu) bu işin sonu gelmiş demekti. Nükleer bombalar şimdi Ay yolundaydılar ve «Uzay Korsanları» tatbikatı başarıyle yapılmış demekti.

Fakat Peter'in zihnini kurcalayan başka bir mesele daha vardı. Bu esrarengiz yabancılar kimlerdi? Ölen adamın anlattıklarına göre Platform, sendikanın adamlarının hücumuna uğradıktan kısa bir süre sonra yabancıların eline geçmişti. Oysa gene ölen adamın verdiği bilgiye göre yabancılar «Güvercin» oraya varmadan az önce gitmişlerdi. Acaba bu bir rastlantı mıydı yoksa yabancılar «Güvercin»in geldiğini anlamış mıydılar? Eğer bunu anlamışlarsa bile çok önceden anlamaları gerekirdi. Çünkü roketin hareketini Al'ın radarın yardımıyle öğrenmemesi imkânsızdı. Peki ama, yabancılar «Güvercin»in gelişini nasıl anlamış olabilirlerdi? Acaba bu yabancılarla «Güvercin»in arkasından gelen meçhul cisim arasında bir bağlantı var mıydı? Bu düşünceler, Peter'in hiç de hoşuna gitmedi. Bu sırada merkezden de emir geldi:

— «Merkez'den «Güvercin»e» General Leonard'ın sesi duyuldu. «Platform'un roketi Ay yolundadır. Yolun yarısını tamamlamış durumdadır. Onu izleyip yoketmeye çalışacaksınız. Geriye dönmeye yetecek kadar yakıtınız var.»

Peter arkadaşlarıyle bakıştı. Al'in de Erol'un da yüzünde şaşkın bir ifade vardı. Peter gibi onlar da Merkezdekilerin onlara geriye dönmelerini bildireceklerini sanmışlardı. Bu emir doğrusu biraz da saçmaydı. Eğer Roket Ay yolunda ilerliyorsa «Güvercin»in ona yetişebilmesi pek zor, hatta imkânsızdı. Hem yetişecek olsa bile bundan ne sonuç alınabilirdi ki?

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
20 Temmuz 1970
Sayı: 29 Sıra No. 757
Yıl : 25 Cilt: 2

Sahibi :
KÂZIM TAŞKENT

Yazı İşleri Müdürü :
SEZAİ SOLELLİ

Yazı İşleri ve İdare :
Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ✱ Doğan Kardeş P.K. 1146 - İSTANBUL ✱ Telefon: 27 95 10 (Santral) ✱ Dağıtım ve Abone: Bateş Baylilik Teşkilâtı Cağaloğlu, Molla Fenâri Sokak 1 - İSTANBUL.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık: 40 TL. ✱ Altı aylık: 20 TL. ✱ Yurt dışı yıllık: 55 TL. ✱ Yurt dışı altı aylık: 27.50 TL. ✱ Yurt dışı uçak yıllık: 86 TL. ✱ Yurt dışı uçak altı aylık: 43 TL. ✱ Adres değişikliği için 50 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir ✱ YAPI ve KREDİ BANKASI'nın bütün şube ve ajanslarından abone kaydolunabilir.

İLÂN TARİFESİ

Siyah - Beyaz :		Çok renkli :	
Tam sayfa	1500 TL.	Tam sayfa	2500 TL.
Yarım sayfa	800 TL.	Yarım sayfa	1500 TL.

DİZİLDİĞİ YER : Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.
BASILDIĞI YER : Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş.

Doğan Kardeş Dergisi ve Kitapları
YAPI ve KREDİ BANKASI'nın kültür hizmetlerinden biridir

Peter, arkadaşlarıyla bakıştı. Al'in de Erol'un da yüzünde şaşkın bir ifade vardı...

Nükleer bombalar dünyadan uzaklaşıyorlardı, şu halde tehlike atlatılmış demekti.

General Leonard tekrar «Güvercin»dekilerle konuştu. Peter ile arkadaşlarının hemen harekete geçmemelerine canı sıkılmıştı besbelli:

— «Beni duyuyor musunuz? diye bağırdı, «tekrarlayın.»

Peter artık yapacak bir şey kalmadığını anlayarak:

— «Sizi duyduk» dedi. «Fakat bir şey anlamadık. Bize durumu açıklar mısınız?»

Cevap hemen geldi:

— «Platform'daki roket geriye dönebilir. Nükleer bombaların işlemez hale gelmesi gerekiyor.»

Al sordu:

— «Roket geriye dönebilir mi?» diye sordu. «O da ne demek oluyor?»

Peter, acı acı söylendi:

— «Demek oluyor ki, roketle birlikte bombaları kaçıranlar, geriye getirebilirlermiş. Yeryüzünde yaşayan insanları bekleyen tehlike henüz atlatılmış sayılmaz. Tam tersine şimdi tehlike daha da büyüdü. Yani işe başladığımız yere dönmüş oluyoruz. Ancak bu defa bombaların kimin elinde olduğunu da bilemiyoruz.»

Peter'in yüzündeki ifade çok ciddiydi. Platform'un roketinin Ay'a varmadan yakalanmasının niçin gerektiğini şimdi anlamıştı. Roket yakalanmadan Ay'a varırsa, bu büyük gezegende roketi ve bombaları bulabilmek imkânsız olacaktı ve insanlık da büyük bir tehlike içinde kalacaktı.

Peter, önündeki düğmelerden birine bastı ve:

— «Verilen bilgiyi anladık, emirlerinizi bekliyoruz» dedi.

General Leonard'ın biraz rahatlamış olduğu sesinden anlaşılıyordu:

— «Merkezin kontroluna girin» dedi. «Bir yörünge düzeltmesinden sonra Ay yoluna gireceksiniz. Kendinizi kollayın.»

★★★

Peter, huzursuz bir halde kıpırdandı. «Güvercin» Ay yolunda ilerlemeye başladığından beri geçen beş saat içinde gözüne bir damla dahi uyku girmemişti. Oysa bu süre içinde yapacak başka işleri de olmamıştı. Al ile Erol'a daha önceden dinlenmelerini ve biraz da uyumalarını söylediği için onlara iyi bir örnek olması gerektiğini düşünmüş ve uyuyor gibi yapmak istemişti. İlerde nelerle karşılaşacaklarını bilmediklerine göre kendilerini her türlü tehlikeye hazırlamaları ve düşmanın karşısına çıkarken çok kuvvetli olmaları gerekiyordu.

«Güvercin» doğrudan doğruya merkezden yönetildiği için üç cesur astronota da düşünmek ve uyumaktan başka pek yapacak bir iş kalmıyordu. Al, zaman zaman arkalarından gelen cismi radar ekranından izliyordu. Durumda önemli bir değişiklik olmamıştı. «Güvercin» ne yaparsa arkadaki cisim de aynı şeyi yapmaktaydı. Bu meçhul cisim, uzay gemisinin gölgesiydi sanki. Peter, birkaç defa periskobun yardımıyle meçhul cismi daha iyi görebilmeye çalışmış, fakat başaramamıştı. Bir keresinde cismin müthiş bir ışık saçtığını görür gibi olmuş, fakat hemen biraz sonra bu ışık da kaybolmuştu.

Peter, periskopla Ay'ın soğuk yüzüne uzun bir süre baktıktan sonra geriye çekilip düşünceye daldı. Roketin Ay'a varıp varmadığını merak ediyordu. Bu sırada Al'ın kendisine seslendiğini duydu:

— «Peter, galiba roketi buldum ama, pek de emin değilim.»

Peter, hemen o saniye kontrol odasına geçti. Al, radar perdesinde açık ve seçik olarak görülebilen bir cisme işaret etti. Cismin radar perdesinin merkezine doğru gitmesi, Güvercin'in bu cisme gittikçe yaklaştığına işaretti.

(Arkası var)

Minifare

(15) MİNİFARE ŞEHİRLİ AÇ FARELERİN SALDIRISINA KARŞI KOYMAK İÇİN KENDİSİ PİLOT OLMUŞTU.

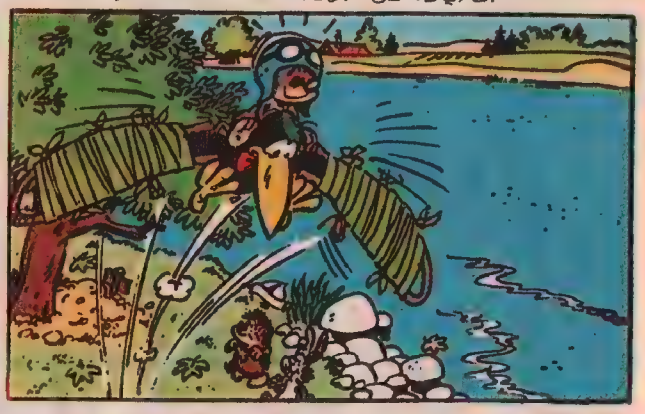

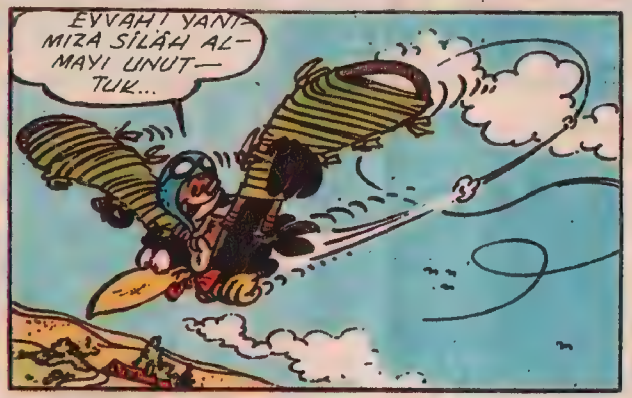

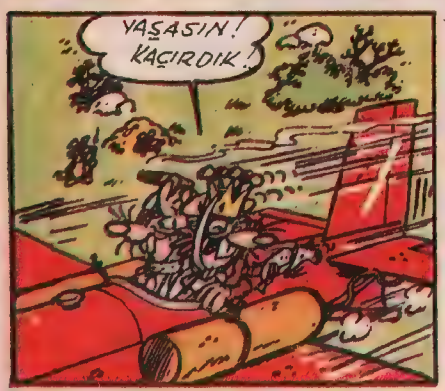

Tehlikede

KARGA KARDEŞE DE KANAT HAZIRLIYORDU...

—ARKASI VAR.

DİKKAT! Bu sayfalarda çıkmasını istediğiniz yazı, şiir, mektup ve adreslerinizi aşağıdaki adrese postalayınız:
DOĞAN KARDEŞ «Kardeşlerin Köşesi» P. K. 1146 — İSTANBUL.

KARDEŞLERİN KÖŞESİ

TREN

Tren gelir öte öte
Kara duman tute tüte
Kimi götüre gurbete?
Selâm sana kara tren!

Düdüğün pek acı geldi,
Sanki kalbimi deldi
Ayrılık sırası şimdi
Acaba bize mi geldi?

Düdüğünü çala çala
Gider misin kara tren?
Dağı bayırı demeden
Aşar mısın kara tren?

İşte tekerlekleri döndü
Kalbimi duman bürüdü
Selâmlaşmadan yürüdü
Güle güle kara tren.

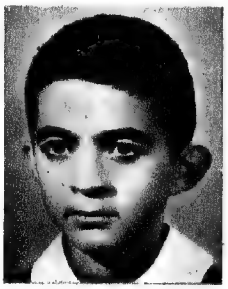

MEHMET GÜBÜT
(Atatürk İlkokulu öğrencisi - ELÂZİĞ)

ALLAHIM

Allahım beni yarattın
Bir sürü nimetlerle donattın.
Dün yoktum, bugün varım,
Ne mutlu bu Allahım
Senden başka tanrım yok
Buna ben hep inandım...

TUNCAY SAĞLAM
(Koca Reşit Paşa 5-D öğrencisi - İSTANBUL)

MODA

Belki dikkat ettiniz,
Şu sokağa çıkınca,
Bir mininin yanında
Maksi göze batıyor.
Miniyi de başlarda
Bir hayli yadırgadık,
Ama, zaman geçince
Alışıverdik ona...
Maksiye de elbette
Alışmak gerekecek,
Tabii ki bunu da
Zaman gösterecek.
Bir iki yıl sonra da
Çıkacak başka moda
Hepimiz alışacağız
Elbet bir gün ona da.

BİNNUR KAFALI
(Üsküdar Amerikan Kız Lisesi Hazırlık (A) - İSTANBUL)

MEKTUPLAŞMAK İSTEYENLER

SELMA ÖZMEN ve SEMA GARİP: Kurtdereli sokak Güneş Apt. II/B, D. 21, Göztepe - İSTANBUL. **(Lise öğrencisi bu iki kardeş, pul ve kartpostal koleksiyonu yapıyorlar. Resimle de ilgilenen küçük kardeşleriyle mektuplaşmak istiyorlar.)**

DERYA ŞENTÜRK: Boyacıköy Dönüm S. 14, Emirgân - İST. **(14 yaşında. Batı müziğinden ve kitap okumaktan hoşlanıyor. Kartpostal değişmek istiyor.)**

AHMET ULCAY: Buca Lisesi 3 C No. 1130, pansiyon öğrencisi, Buca - İZMİR. **(14 yaşında. Hafif Batı müziği, spor ve pul toplamaktan hoşlanıyor.)**

GÜZİN DİZEN: Derviş Ali Mah. Kurtağa Çeşme sokak 109, daire 4, Karagümrük - İSTANBUL). **(13 yaşında. Çiçekten hoşlanıyor. Bu konuda mektuplaşmak istiyor.)**

GÜNHAN ALTINKAYNAK: Fenerbahçe, Fuat Paşa S. No. 30, Kale Apt. C Blok D. 7, Kadıköy - İSTANBUL. **(15 yaşında. Spor ve müzikten hoşlanıyor. Pul koleksiyonu var.)**

DİLEĞİM

Ben çalışkan bir çocuğum,
Hiç boş durmaz çalışırım.
Kafam bilgi doludur,
Bu insanlık yoludur.

Çalışıp okuyacağım,
Ben bir doktor olacağım,
Herkesi iyileştirip,
Hastalıktan kurtaracağım.

HALİL ADEMOĞLU
(Vatan İlkokulu 5/A sınıfı - URFA)

ANADOLU

Bütün güzellik sende
Rengârenk çiçekler sende
Yemyeşil çayırlar sende
Ne güzelsin Anadolu.

Nehirlerin şırıltısı
Yaprakların hışırtısı
Rüzgârların mırıltısı
Hep sendedir Anadolu.

EMİNE ENGİN
(Havuzbaşı İlkokulu 4/A,
Gaziosmanpaşa - İstanbul)

GECE YÜRÜYÜŞÜ

Mehtaplı bir gece,
Saat 12, geceyarısı.
Ayak seslerim işitiliyor,
Bir yankı ile, dağılıyor.
Gölgem peşimden koşuyor
Sanki bir heyulâ gibi.
Karanlık, ışıksız
pencereler
Yürüdükçe arkamda,
kalıyor evler.
Anladım ama geç!
Bu gece yürüyüşünün de
Faydası yok...

MEHMET YAŞIN (Lefke-KIBRIS)

YAŞANTI

Birer birer düşecek bu takvim
yaprakları
Gelecek nihayet senenin öbür ayları,
Kimisinin acıları, kimisinin kaygıları,
Özlem dolu haftaları,
Ve nihayet,
Gelir senenin son ayları.
Bir sevinçtir başlar yine,
Eski yılı kavuşturur yenisine,
İşte bu böyle devam eder,
İnsanlar da yaşayıp gider.

AKIN ÖRSMEN (Şehremini Ortaokulu - İSTANBUL)

BİLGİ BİLMECE OYUN EĞLENCE ÇÖZÜMLERİ

(1) 4 no.lu «S» harfi

(2) SOLDAN SAĞA: ÇİÇEK ON, LA UT, AT KİTAP
YUKARIDAN AŞAĞIYA: ÇOCUK İN, Tİ EL, TA KASAP

(3) AKİLSIZ BAŞIN CEZASINI AYAKLAR ÇEKER

8 FARK: 1) Kadının sol eli, 2) Ve sağ eli, 3) Kulağı, 4) Zürafanın ağzı, 5) Şapkanın yanı, 6) Raket, 7) Oyuncak kafesinin solundaki top, 8) Kapının sağ alt köşesi.

1970 BÜYÜK ŞİİR YARIŞMASI

Her yıl olduğu gibi bu yıl da DOĞAN KARDEŞ, kardeşleri arasında büyük bir şiir yarışması düzenlemeye karar vermiştir. «1970 BÜYÜK ŞİİR YARIŞMASI» adı altında yapılacak bu yarışma bütün kardeşlere açıktır.

Bu yarışmaya girebilmek için:

1) Yarışmaya kendi şiirlerinizi gönderiniz. Başkalarının şiirleriyle yarışmaya katılanların isimleri dergide açıklanacaktır.

2) Şiirlerinizi temiz bir kâğıda okunaklı bir şekilde yazınız.

3) Aynı kâğıdın altına,
A— Adınızı ve soyadınızı,
B— Yaşınızı,
C— Ev adresinizi,
D— Okulunuzu ve sınıfınızı mutlaka bildiriniz.

4) Zarfın içine koyacağınız fotoğrafınızın arkasına da adınızı ve soyadınızı yazınız.

5) Zarfın üzerine şu adresi yazınız:
DOĞAN KARDEŞ DERGİSİ
«1970 Büyük Şiir Yarışması» P.K. 1146 — İSTANBUL.

6) Şiirlerinizi en geç 21 eylül akşamı elimize geçecek şekilde postalayınız.

Oyun * Eğlence * Bilgi * Bilmece

10

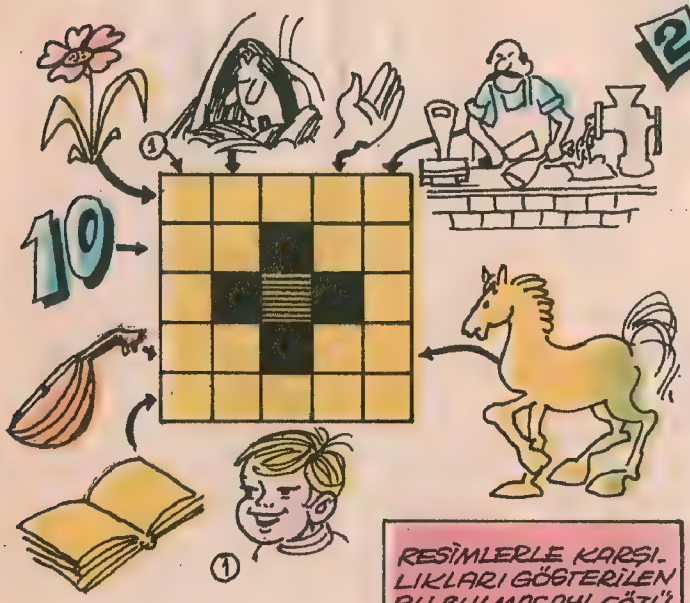

RESİMLERLE KARŞILIKLARI GÖSTERİLEN BU BULMACAYI ÇÖZÜNÜZ.

2

BU İSTANPA ASAĞIDAKİ HARFLERDEN HANGİSİNİ BASAR DERSİNİZ.

1

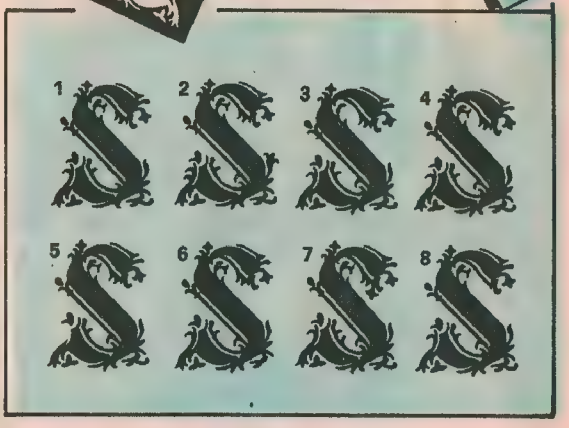

8 FARKI BULUNUZ!

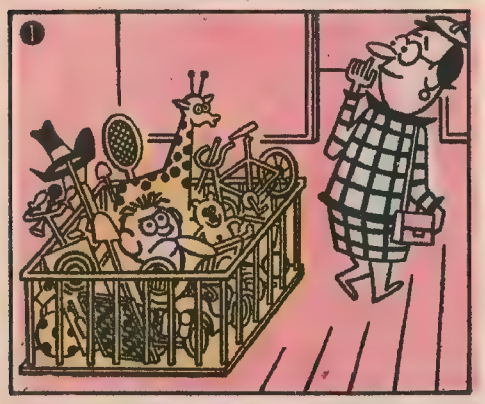

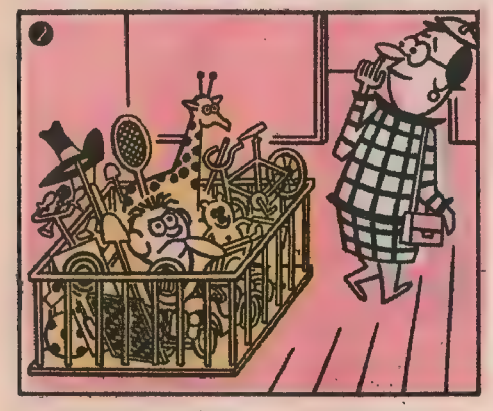

3

BU RESİM SİZLERE HANGİ ATASÖZÜMÜZÜ HATIRLATIYOR?

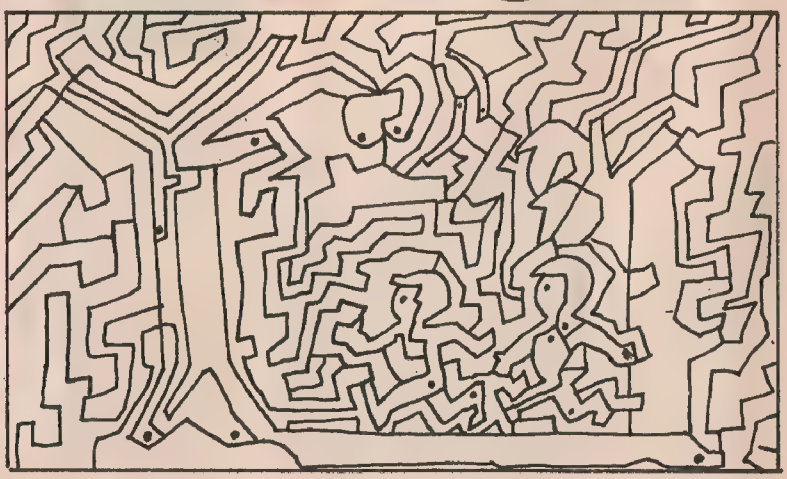

NOKTALI YERLERİ SİYAHA BOYAYINIZ.

CEVAPLARIMIZ 27. SAYFADADIR.

HASTA ASLAN

Ormanlar kralı aslan hastalanmış ininde yatıyormuş. Ayı geçmiş olsuna gelmiş. Aslan sormuş ayıya:

«Nasıl da pis kokuyor inim, değil mi?»

«Evet gerçekten çok pis kokuyor, burnumun direği kırılacak nerdeyse!» demiş ayı. Bu söze öfkelenen aslan ayıyı parçalamış yemiş.

Tavşan bu olayı bir köşeden gizlice görmüş. Aslanı yoklamaya gittiğinde, ayının durumuna düşmemek için aynı soruya şu karşılığı vermiş: «Hayır hayır, hiç de pis kokmuyor burası. Tam tersine, mis gibi kokuyor!»

«Yalan söylüyorsun!» demiş aslan. «Mis gibi falan kokmuyor, pis kokuyor, anladın mı!» «Tavşancığı bir pençede parçalamış.

Derken kurt gelmiş aslanı yoklamaya. Aslan aynı soruyu ona da sormuş. Kurt biraz duraklamış sonra: «Ne mis gibi kokuyor, ne de pis kokuyor,» demiş.

«Yalan söylüyorsun!» diye homurdanmış aslan. «Ya kokar ya da kokmaz, senin dediğin doğru olamaz,» demiş kurdu parçalamış.

Derken en sonunda tilki gelmiş aslanı yoklamaya. Aslan sorusunu ona da sormuş: «İnim pis mi kokuyor, yoksa mis gibi mi kokuyor?»

Kurnaz tilki tehlikeyi görerek hemen:

«Ah çok özür dilerim yüce kral! Öyle bir nezlem var ki, tıkanık burnumla burasının pis mi yoksa mis gibi mi koktuğunu ayırt edecek durumda değilim, sizē yalan söylemeyi ise aklımdan bile geçirmem,» demiş.

Tilkinin bu zekâsı karşısında aslan, onu parçalamaktan vazgeçmiş, canını bağışlamış.

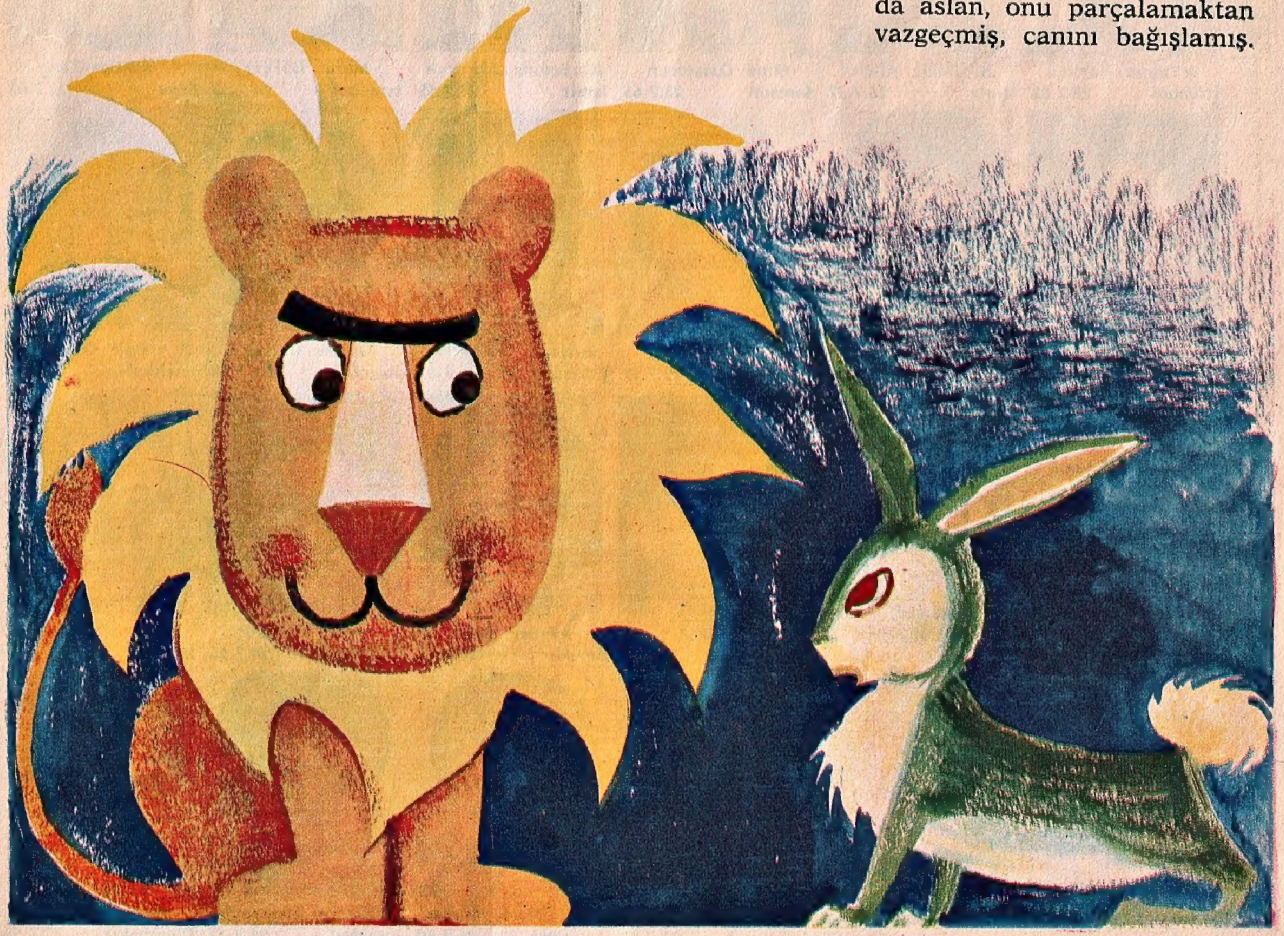

bu hafta Doğan Kardeşler

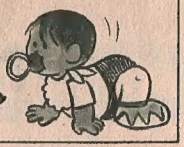

DOĞUM GÜNÜ HEDİYELİ BU SAYFAMIZA KATILMAK İÇİN: Ad ve soyadınızı, doğum yer ve tarihinizi, ev adresinizi yazıp, doğum gününüze 1,5 ay kala 2 vesikalık fotoğrafla birlikte **«DOĞAN KARDEŞ — Bu Hafta Doğan Kardeşler Sayfası — P. K. 1146, İSTANBUL»** adresine postalayınız.

Zafer Mutlu
İzmit 23.7.56

Meryem Altınay
Antakya 21.7.59

Hüseyin Türkçü
Bursa 22.7.56

Adnan Özemek
Eskişehir 20.7.58

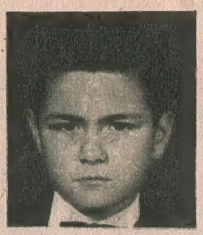

★Bülent Güner
Samsun 20.7.60

Neşe Çetin
Diyarbakır 24.7.58

★Alp Tuncay
Ankara 23.7.60

Şansal Öztunçel
İzmir 23.7.58

Şerafettin Erdem
Baskil 23.7.59

★Armağan Çolak
Akhisar 22.7.61

A. Tufan Turasan
Ankara 24.7.59

Mahir Rende
Antakya 23.7.55

★Yalçın Yaylalı
İstanbul 23.7.63

H. Deniz Alkut
İzmir 26.7.57

Mine Özsamsun
Samsun 23.7.65

A. Erdinç Akkayalı
İzmit 23.7.55

Murat Gürçay
İstanbul 24.7.62

★Müge Tan
Söke 22.7.62

Aydanur Öktem
Tütünçiftlik 22.7.58

Ahmet Dındın
Karabük 20.7.55

Gönül Sezgün
İstanbul 22.7.59

★Aysun Gökbarlas
Eskişehir 21.7.61

Gülsev Gerçek
İstanbul 24.7.58

Raif Onat
İstanbul 20.7.58

Tuğrul Cankurt
Polatlı 23.7.58

Selma Karakoç
Şuhut 24.7.55

Serap Şener
Diyarbakır 22.7.59

★Pınar Başer
Burdur 23.7.61

İlhan Okutan
İstanbul 24.7.55

Uğur Erceylan
İstanbul 21.7.57

Gülnur Belkaya
İstanbul 24.7.58

★Kenan Ercan
Urfa 24.7.62

A. Murat Toksöz
Ankara 23.7.62

★E. Nuri Yılmaz
Amasya 26.7.59

★Kayhan Hancıoğlu
İstanbul 26.7.61

Rıdvan Akkurt
Diyarbakır 23.7.59

HAYVANLAR ARASINDA

AVCI BAYTEKİN ANLATIYOR...

AĞAÇLIK YERLERDE YAŞAYAN HAYVANLARIN BÜYÜK BİR KISMI HAYATLARINI AĞAÇLARIN ÜZERİNDE GEÇİRİR. BUNLARIN HEPSİ DE İYİ BİRER TIRMANICIDIR.

Maymun türlerinin hemen hepsi Ağaçlar üzerinde yaşar. Elleri, ayakları dallara tutunup tırmanmaya elverişli olduğu için maymunlar bu işi büyük bir ustalıkla yaparlar. «Anubis» adı verilen bir maymun türü, Afrika'da yaşayan benzerleri arasında en usta tırmanıcı olarak tanınır. Yerdeyken, bir de bakarsınız ki ağacın tepesine çıkıvermiş!

«Nandınia» adı verilen bir memeli türü, çok kısa bacakları olmasına rağmen, çok usta bir tırmanıcıdır. Düşmanlarından, ağaçlara tırmanarak kaçmaya çalışır. Meyvayla beslendiği gibi, bulursa kuş yumurtalarını da yemeyi çok sever.

Jenet, gelincikle kedi arası etçil bir yaratıktır. Gündüzleri ağaç kovuklarında gizlenir, gece olunca ortaya çıkar; fare, sıçan gibi hayvanları avlayarak beslenir. Çok iyi bir tırmanıcı olduğundan, bir anda bir ağacın sık yaprakları arasında gözden kaybolur.

Jaguar'lar kana susamış hayvanların başında yer alır. Çok hızlı koştuğu, rahatça en dik ağaçlara bile tırmanabildiği için avını kolay kolay elinden kaçırmaz. Hiç bir hayvan bu korkunç yaratığın saldırısından emniyette değildir. Hattâ başka Jaguar'lar bile...
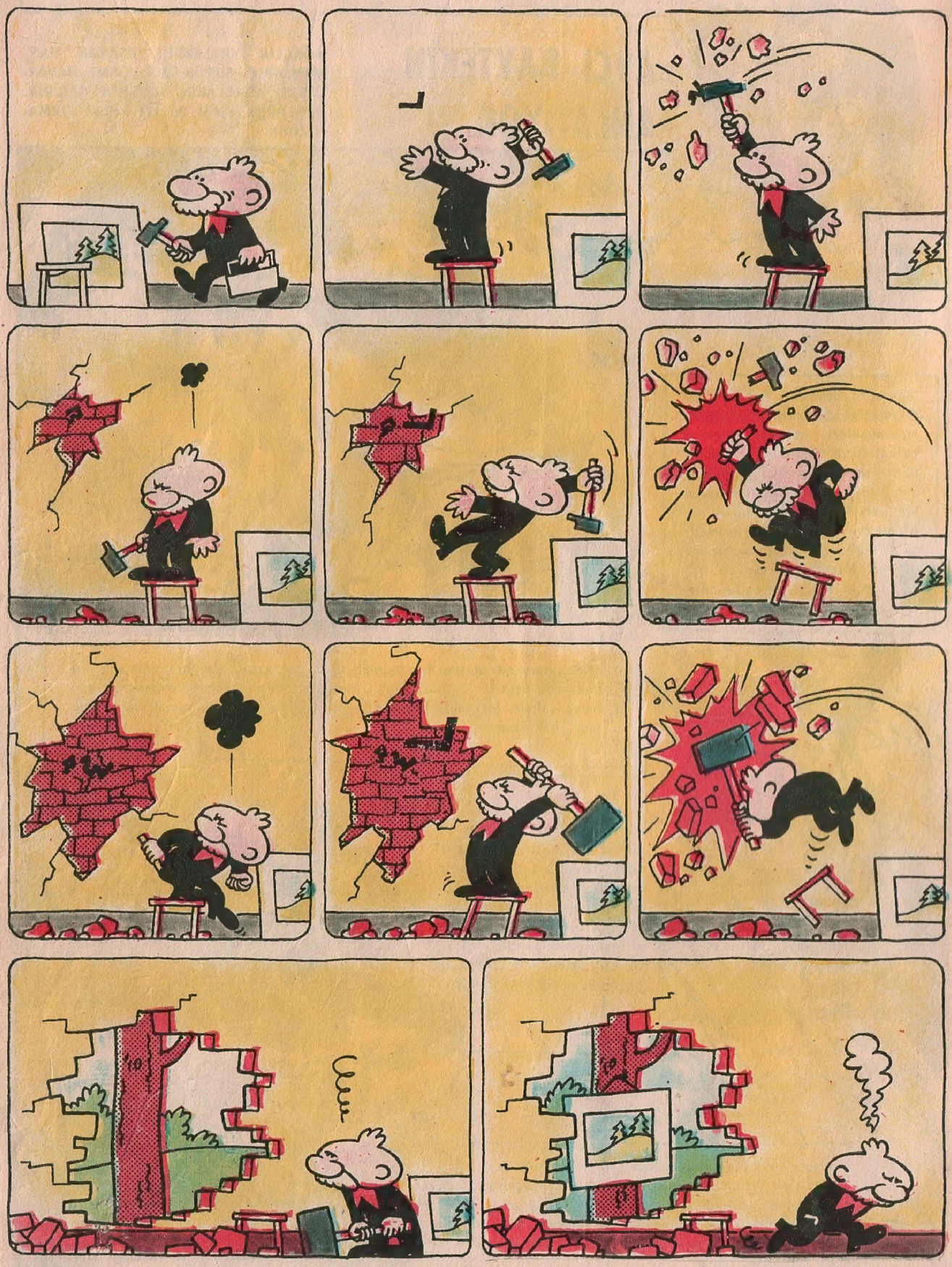
Profesör OKURYAZAR